ČTVRTLETNÍK organizace Salinger, z.s.

Salingeroviny

číslo 2/2023

3. dubna 2023 v Hradci Králové

Propagace pěstounství skrze dokument Plné hnízdo

Pěstounská péče má v naší společnosti zásadní význam, je proto dobře, že se o ní stále více mluví. Potřebnost získávat nové pěstouny roste i s ohledem na novelu zákona o sociálně-právní ochraně dětí z roku 2021. V rámci novely, která by měla začít platit v roce 2025, došlo ke schválení zákazu umisťování dětí do tří let věku do ústavních zařízení. I proto je nezbytné vyhledávat a motivovat více lidí k výkonu pěstounské péče. Stopa čápa se dlouhodobě do propagace pěstounství zapojuje, poskytuje také odborné poradenství, pořádá akce na podporu náhradní rodinné péče, spolupracuje s Krajským úřadem Královéhradeckého kraje a dalšími subjekty jejichž cílem je, aby co nejvíce dětí vyrůstalo v rodinách.

Na podporu náhradní rodinné péče vznikl i čtrnáctidílný dokument „Plné hnízdo". Dokument přibližuje příběhy pěstounských rodin, konkrétně jejich cestu za pěstounstvím, ale

také radosti a strasti při péči o přijaté děti. Jednotlivé díly jsou protkané tématy, která jsou pro výkon náhradního rodičovství typické, např. proč je důležitá identita dítěte, jak to může vypadat, když pěstouni vychází s biologickou rodinou, jaká specifika s sebou nese péče o přijaté děti s handicapem, jak to může vypadat, když je v rodině stěžejním tématem víra a náboženství, jak lze pracovat se žárlivostí mezi biologickými a přijatými dětmi, to a mnoho dalšího je obsahem Plného hnízda. Stěžejním cílem je informovat a oslovit potencionální pěstouny a bořit mýty o tom, že existuje určitý prototyp pečovatele.

Dokument můžeme sledovat na ČT 1 pravidelně každou středu od 16:45 hodin. Díly jsou ke zhlédnutí také na stránkách iVysílání.

Být pěstounem není žádná hračka, ale rozhodně to stojí za to!

Spokojenost klientů aneb jedním z faktorů je také spokojenost zaměstnanců

Spokojenost klientů při poskytování sociální služby střediska Triangl ovlivňuje celá řada faktorů. Jedním z nich je rozhodně spokojenost zaměstnanců. Z toho důvodu jsme se ve středisku Triangl zaměřili na faktory, které tuto spokojenost zaměstnanců přináší.

Prvním z důležitých faktorů spokojenosti sociálních pracovnic střediska Triangl je ***přátelská a podporující atmosféra týmu.*** Sociální pracovníci spolu s rodinami prožívají velmi náročné životní situace. A tak jako se v této těžké situaci může klient v programu Sanace rodiny opřít o sociálního pracovníka, se i sociální pracovnice mohou opřít o podporu celého týmu. Kolegyně zmiňuje: *„Mám skvělé kolegyně, držíme za jeden provaz, ať se*

děje cokoliv, díky tomu zvládáme i náročné situace."

Druhou důležitou oblastí je ***přístup zaměřený na klienta.*** Každý klient je pro nás partnerem a vždy se podílí na řešení své situace. Vnímáme, že každá situace je naprosto odlišná a vyžaduje také individuální způsoby řešení. Nezbytná je také spolupráce s dalšími odborníky a vyladění společné cesty a podpory rodině. Věříme, stejně jako Insoo Kim Berg, že: *„nejlepší cesta k poskytnutí pomoci dítěti je rozvoj a posílení rodiny jako celku".*

pokračování na str. 4

S jakými tématy uživatelé služby NZDM Modrý pomeranč přichází?

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež je službou, která je založena na kontaktní práci s klienty. Během přímé práce s klienty tak dochází jak k individuálním, tak ke skupinovým rozhovorům, v jejichž tématech a oblastech se meze nekladou.

Pracovníci NZDM Modrý pomeranč po dobu 2. – 4. čtvrtletí roku 2022 pečlivě sledovali a zaznamenávali oblasti témat, na kterých společně s uživateli pracovali, a to prostřednictvím *služeb kontaktní práce, poradenství, preventivních aktivit, poskytnutí informací, situačních intervencí* apod. Z grafu je patrné, s jakými tématy se v rámci přímé práce s dětmi, dospívajícími a mladými dospělými setkávají. Uvedená témata pak představují pouze oblasti rozhovorů, v jednotlivých oblastech se skrývá dalších několik desítek podtémat, se kterými pracovníci v přímé práci dennodenně pracují. Například v rámci tématu práce s emocemi se pracovníci věnují tomu, s jakými emocemi se uživatelé setkávají, jak s nimi pracují, jaké jsou přiměřené a nepřiměřené emoční reakce. Nejčastějším předmětem rozhovorů v uvedeném období byl *zisk informací v různých oblastech,* kde se jedná o poskytnutí odborné rady či relevantní informace, poradenského, preventivního a vědomostního charakteru.

S uvedenými tématy středisko NZDM Modrý pomeranč i nadále pracuje. Témata jsou předmětem pravidelného vzdělávání sociálních pracovníků, a také vhodným podkladem pro tvorbu preventivních challengí, do kterých se uživatelé programů NZDM pravidelně zapojují (více se o preventivních challengích můžete dozvědět v Salingerovinách č. 2/2022). S tématy pracují pracovníci jak skupinově, tak individuálně. Skupinová forma může mít podobu spontánního rozhovoru či řízené diskuze. Individuální forma, která je specifická pro témata jako jsou například konflikty v rodině, identita, sebehodnocení a sebevnímání či pomoc s vyrovnáním se s životními změnami aj. pak obnáší rozhovor jednoho uživatele s jedním pracovníkem v konzultační místnosti, tzv. „pokecovně“, která uživatelům zajišťuje individuální přístup pracovníka a dostatek soukromí.

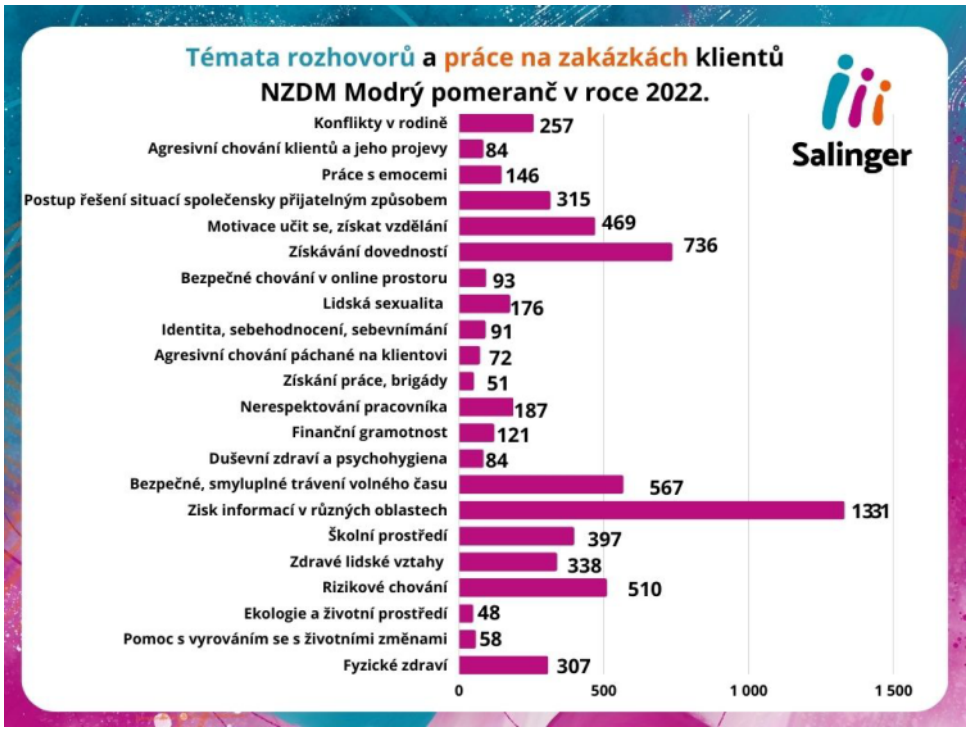

Celkem za výše definované období roku 2022 proběhlo 6 438 rozhovorů s uživateli služby NZDM Modrý pomeranč.

Studentské praxe ve Stopě čápa

Studentské praxe ve středisku Stopa čápa připravují budoucí sociální pracovníky na práci v oblasti náhradní rodinné péče

Hlavní náplní práce ve Stopě je podpora klientských rodin v náhradní rodinné péči, kromě toho ale stíháme podporovat i budoucí sociální pracovnice a pracovníky v získávání nových znalostí a dovedností, a to prostřednictvím studentských praxí. Praxe ve Stopě mohou absolvovat studenti vyšších odborných škol a vysokých škol s humanitním zaměřením. Kdo nechce přímo na praxi, může si domluvit odbornou stáž. Každému studentovi či studentce se věnujeme na maximum tak, aby co nejvíce nahlédl do tajů náhradní rodinné péče, proto je potřeba praxi či stáž domluvit předem! Vítáme zájem o problematiku, proaktivní přístup a spolehlivost. Za to nabízíme dlouholeté zkušenosti, přátelský kolektiv a smysluplnou praxi třeba i s vyhlídkou další spolupráce.

Zde uvádíme příklady toho, jak u nás studenti hodnotí absolvované praxe:

„Jste skvělý tým lidí, který mě inspiroval k dalšímu působení v této oblasti a jsem moc ráda, že jsem mohla být na chvíli součástí. Že jste mi dali tu možnost.“ (Tereza)

„Praxe mi rozšířila obzory, o kterých na univerzitě nemluvíme. Od praxe očekávám, že se intenzivně ponoříme do dané oblasti a tady to tak bylo. Nelze než poznatky přebrat a využívat i v osobním životě.“ (Anna)

„Nakoukla jsem do praxe náhradní rodinné péče, zjistila hodně věcí o traumatizovaných dětech, terapeutickém rodičovství, poruchách citové vazby. Díky tomu přemýšlím, že bych se této práci chtěla po studiu věnovat.“ (Aneta)

pokračování na str. 5

Doprovod klienta

Centrum Semafor je sociálně aktivizační služba působící v ORP Hradec Králové a v ORP Dobruška. V ORP Dobruška má středisko v péči dlouhodobě rodinu paní Anety, která žije se svým partnerem a dvěma dětmi. Na příkladu rodiny paní Anety si ukážeme, jak může vypadat doprovod od sociálního pracovníka.

Paní Aneta je nezaměstnaná a stará se o své dva syny. Nedaří se jí dlouhodobě sehnat vhodnou pracovní pozici kvůli nízké kvalifikaci. Péče o syny navíc otevřela u paní Anety citlivá témata z dětství a dospívání, která paní Aneta začala sdílet s pracovnicí Centra Semafor. Klientce samotná témata přišla natolik náročná, že se s pracovnicí dohodla na doprovodu k psychologovi. Zde se plně projevila důvěra klientky.

Partner paní Anety, pan František, je invalidní důchodce. Zaměstnání též nemá, protože může vykonávat jen jisté druhy práce kvůli svým omezením. Z Úřadu práce mu byla doporučena práce v nedalekém městě. I sem byl pánovi poskytnut doprovod. Sociální pracovnice pomohla panu Františkovi vyhledat spoj do místa práce, domluvili se na setkání v místě pracoviště. Předem si ujasnili, na co by bylo dobré se ptát. Panu Františkovi bylo představeno pracoviště a podoba možné práce a v průběhu doprovodu si ji mohl také vyzkoušet. Momentálně pan František čeká na informaci, zda bude do práce přijat.

Doprovod v pojetí Centra Semafor tedy může mít podobu formální – například kontakt s úřadem, institucí. Na příkladu paní Anety ale vidíme, že poskytnutí doprovodu může být i osobnějšího rázu. Pracovník může být jako důvěrník a opora a doprovodit klienta, aby se v situaci necítil sám.

Sanace je spolupráce

Setkání v rodině s OSPOD, s Probační a mediační službou a s pracovnicí střediska Triangl bylo jednou z podmínek pro kvalitní a všestrannou spolupráci a podporovalo otevřenou komunikaci mezi rodinou a členy multidisciplinárního týmu.

Pavel je 14-ti letý mladík, kterého soud svěřil do péče babičky, protože Pavlova maminka musela nastoupit do výkonu trestu odnětí svobody a navíc přestala zvládat svoji drogovou závislost. Pavel přestal chodit do školy, babička pracovala 12 až 16 hodin denně v továrně, navíc se Pavel „chytil party“ a posprejoval několik zdí a obchod v místě svého bydliště. Místně příslušný OSPOD oslovil program Sanace rodiny, střediska Triangl a rodina souhlasila se spoluprací. V době zahájení spolupráce s programem Sanace rodiny byla Pavlova babička v pracovní neschopnosti kvůli zdravotním obtížím a šikany ze strany svého zaměstnavatele. Několik měsíců po začátku spolupráce proběhl soud, ve kterém byl Pavlovi uložen dohled probačního úředníka do 18-ti let věku a úhrada škody, kterou sprejováním napáchal. Rodina přestávala finančně, časově i psychicky zvládat všechny schůzky, které byly potřeba. Proto se se sanační pracovnicí dohodla na uspořádání společného setkání všech subjektů v rodině. Cílem setkání bylo:

a) Vyjasnění zakázek a cílů, na kterých rodina pracuje s OSPOD, PMS, programem Sanace rodiny.
b) Nastavení systému předávání informací.
c) Časová náročnost při zvládání všech setkávání rodiny s danými subjekty.
d) Shrnutí dosavadní spolupráce mezi rodinou a programem Sanace rodiny.

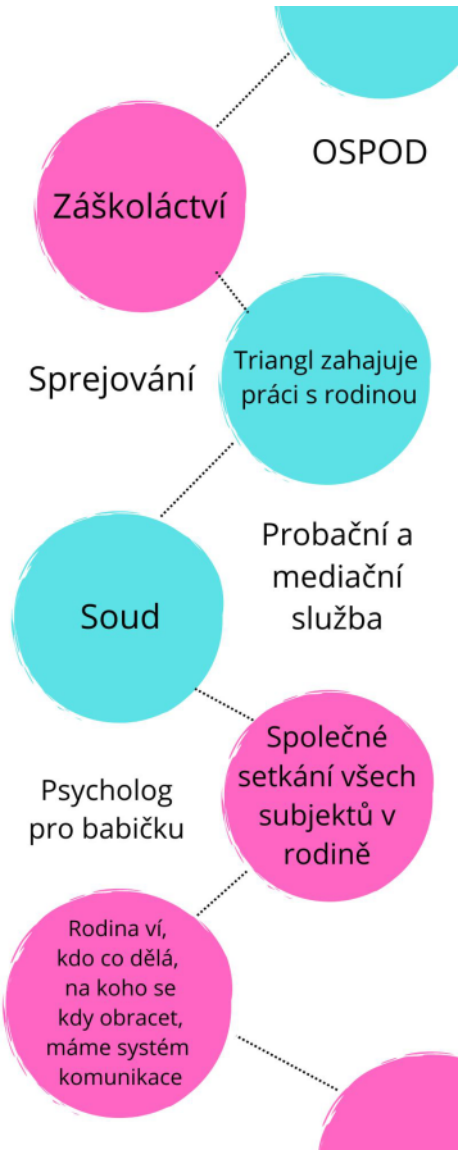

Setkání proběhlo a má jasné výstupy:

1. Rodina přesně ví, na koho se v kterých situacích obracet.
2. Rodina 1x za týden pokračuje v setkání s pracovnicí programu Sanace rodiny.
3. OSPOD vyhodnocuje situaci jako stabilní a intenzitu setkání snížil.
4. Spolupráce rodiny a PMS bude probíhat 1x za 2 měsíce.
5. Pracovník PMS sdělil, za jakých podmínek je možné zažádat soud o zrušení dohledu probační služby.
6. Byly pojmenovány potřeby Pavla a jeho babičky a rizika, pokud nebudou potřeby naplňovány.
7. Dohoda na dalším setkání.

K únoru 2023 měl Pavel na vysvědčení 0 neomluvených hodin, chování velmi dobré, neměl žádnou nedostatečnou, začal chodit do kroužku MMA, babička si našla novou práci a spolupráce rodiny s OSPOD, PMS a programem Sanace rodiny pokračuje dle dohodnutých pravidel.

NZDM Modrý pomeranč je podpůrným zařízením pro realizaci vlastních aktivit uživatelů služby

NZDM Modrý pomeranč je podnětným a bezpečným prostředím, které nabízí uživatelům možnost seberealizace, seberozvoje, vybízí k aktivitě a kreativitě. Hlavním cílem podpory a realizace vlastních aktivit je rozvoj osobních kompetencí uživatelů. Pracovníci NZDM uživatelům poskytují vhodné podmínky pro plánování a realizaci aktivity, kterými jsou například zajištění prostředí, materiální pomoc a uživatele v průběhu celého procesu podporují.

A jak to vypadá v praxi? Uživatelé sami přichází s nápadem nebo přáním realizace vlastní aktivity. Pro ostatní klienty klubu tak pořádají naučné prezentace a vzdělávací aktivity, zážitkové workshopy a nebo tvořivé dílny. Uživatelé se sami aktivně podílí na plánování, přípravě a realizaci akce, a pracovníci jim jsou po celou dobu nápomocní, poskytují rady a zpětnou vazbu.

V roce 2022 proběhla realizace vlastních aktivit celkem 30 krát. Aktivitami byly například přednášky na témata NZDM Modrý pomeranč, psí plemena, hudební nástroje, uživatelé uspořádali znalostní a interaktivní kvízy a křížovky, ale také hudební, taneční soutěže či turnaje v šipkách. Rok 2023 jsme odstartovali vzdělávací aktivitou a workshopem na téma první pomoc. Uživatelé se tak učí procesu přípravy a realizaci aktivity pro ostatní, trénují sebeprezentaci a učí se pracovat se zpětnou vazbou.

Spokojenost klientů aneb jedním z faktorů je také spokojenost zaměstnanců

pokračování ze str. 1

Tyto a další hodnoty přístupu ke klientům se nám osvědčují a klienti nám následně poskytují pozitivní zpětnou vazbu. Klientka zmiňuje: *„Vážila jsem si vás strašně moc a pomohla jste mi strašně moc v tísni, když jsem potřebovala pomoct s holkami za vše moc děkuji. Jste super.“* Odměnou týmu jsou nejen spokojená slova a úsměvy dětí a rodičů, ale také zlepšování jejich nepříznivé sociální situace. Jak zmiňuje další pracovnice: *„Mám radost z každé maličkosti, která se rodině povede.“*

Sociální pracovnice týmu Triangl také velmi vyhovuje ***různorodost a pestrost práce.*** Zmiňují, že každý den je jiný a vždy je možné se učit něčemu jinému.

Dalším faktorem spokojenosti je ***přátelské vedení a zájem o zaměstnance ze strany vedení organizace i střediska.*** Kolegyně si cení především zaškolovacího procesu, viz kolegyně *„v Trianglu jsem začala pracovat hned po ukončení bakalářského studia a jako čerstvý absolvent jsem ocenila důkladné zaškolení, možnost sdílet a radit se s kolegy“*, ale také zájmu o potřeby dlouhodobých zaměstnanců viz výrok: *„Hodnoty Salingeru nejsou jen písmena na papíře, moc si vážím našich žen ve vedení za jejich lidský přístup k řízení lidí. Vnímám, že pro tým a vedení je důležité, jaké jsou moje potřeby.“*

Posledním důležitým bodem je ***osobní růst, vzdělávání a možnost pracovat na inovativních projektech.*** Kolegyně dodává: *„Díky různým projektům se můžu dál profesně posouvat.“*

A víte co je super? Hledáme dalšího parťáka/parťačku – tak neváhej a přidej se k nám. A na závěr se s Vámi podělím o výrok kolegyně:

„Vždycky jsem měla štěstí, že jsem mohla dělat práci, která mi dává smysl, a navíc v dobrém týmu. Když jsem se stěhovala, a hledala nové místo, ukázalo se, že to není zas tak jednoduché. A pak jsem objevila Triangl, kde je parta lidí, kteří dělají svou práci rádi, vzájemně se podporují, uznávají podobné hodnoty, jsou proklientsky nastavení a dělají práci, která má velký smysl. Zní to jako sci-fi? Tak se přijď podívat a uvidíš sám/sama. :-)"

– sociální pracovnice střediska Triangl

Centrum Semafor a nadace

Nedílnou součástí práce Centra Semafor je pomoc rodinám v oblasti financí a zvyšování kompetencí ve finanční gramotnosti. Škála problémů, které rodiny řeší, je pestrá, a většinou je hlavním tématem rodin právě otázka financí. Jak může tedy vypadat pomoc Centra Semafor směrem ke klientům?

Cílem sociálně aktivizační služby Centra Semafor je reagovat na aktuální sociální témata ve společnosti. Je proto logické, že aktuální zvýšení cen energií, služeb a potravin se dotýká i klientských rodin. Běžné platby za nájem a energie komplikují chody domácností a nepřímo ovlivňují i děti. Středisko se proto teď setkává se zvýšenou potřebou využití pomoci od různých nadačních fondů či charitativních projektů. Snahou pracovníků samozřejmě v prvé řadě je naučit klienty, aby si zvládli poradit sami – pomocí vytvoření rozpočtu, doporučení, kde ušetřit apod. Pokud tyto postupy selžou, může Centrum Semafor pomoci s vyhledáním vhodné nadace či sepsáním žádosti. Pomoc Centra Semafor při soupisu těchto žádostí spočívá v kompletaci dokumentů a informací od rodiny. *„S rodinou je nutné udělat kompletní revizi finanční situace, zjistit konkrétní částky za výdaje, sepsat příjmy rodiny, příběh rodiny a popsat detailně, proč se rodina do bezvýchodné situace dostala,“* dodává vedoucí střediska. Zpráva od klíčového sociálního pracovníka je pro nadace jakousi zárukou a zvyšuje tak šance na získání příspěvku, který se dá využít například na zaplacení kroužků pro děti. Pro více informací mohou rodiny kontaktovat svého klíčového sociálního pracovníka.

Studentské praxe v SČ

pokračování ze str. 2

„Přístup ke klientům je zde velice empatický. Zaměření organizace by mohlo být přínosem pro moji budoucí kariéru.“ (Jakub)

„Přesto, že jsem konala pouze praxe, přístup pracovníků ke mně byl laskavý a uctivý. Čas v organizaci strávený byl pro mě příjemný a obohacující.“ (Anna)

„Informace mi byly vždycky předávány srozumitelně a poutavě. Pokud jsem něčemu nerozuměla, byla mi daná věc vždycky vysvětlena.“ (Alžběta)

Partnerem projektů Centrum Semafor, NZDM Modrý pomeranč a Triangl je Město Hradec Králové.

Střediska Salinger, z.s.:

CENTRUM SEMAFOR
Jaroslav Ludvík, DiS
Vedoucí Centra Semafor
centrum.semafor@salinger.cz
774 807 052

STOPA ČÁPA
Mgr. Nikola Pečenková
Vedoucí střediska Stopa čápa
stopa.capa@salinger.cz
773 800 292

NZDM MODRÝ POMERANČ
Mgr. Lucie Slámová
Vedoucí střediska NZDM Modrý pomeranč
nizkoprahove.centrum@salinger.cz
777 041 030

TRIANGL
Mgr. Sabina Zdráhalová
Vedoucí střediska Triangl
triangl@salinger.cz
774 807 011